

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

DDZ-WMPN.050.1.2026.IS
Warszawa, 22 kwietnia 2026 r.

Adam Nycz

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Na podstawie art. 13 ust. 1 i art. 15 ustawy z dnia 11 lipca 2024 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) informuję, że petycja Pana Adama Nycza wniesiona w dniu 7.03.2026 r., dotycząca wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2337) poprzez uzupełnienie przepisów o art. 3 składający się z 3 ustępów w brzmieniu:

- 1) „ust.1 Za grób wojenny uznaje się miejsce pochówku, w którym znajdują się spopielone szczątki zamordowanych żołnierzy Wojska Polskiego w hitlerowskich obozach koncentracyjnych przesłanych ich rodzinom w urnach, którzy działali na rzecz niepodległości Państwa Polskiego podczas okupacji niemieckiej.
- 2) ust.2 Groby w których pochowane są urny z domniemanymi prochami z krematoriów zamordowanych polskich obywateli walczących w organizacjach podziemnych uznaje się za groby wojenne, zaś koszty ich utrzymania ponosi Skarb Państwa reprezentowany przez Wojewodę na terenie którego działania jest zlokalizowany grób wojenny.
- 3) ust.3 W sprawie uznania grobu z pochowaną urną z prochami zamordowanego w niemieckim obozie koncentracyjnym żołnierza Wojska Polskiego lub innej organizacji niepodległościowej Wojewoda wydaje decyzję administracyjną od której przysługuje odwołanie do Prezesa IPN, a następnie skarga do WSA i kasacja do NSA.”

- nie została uwzględniona.

Uzasadnienie

Propozycje zmian ujęte przez Wnoszącego jako art. 3 ust. 1 i 2 mają stanowić uzupełnienie art. 1 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2337), tj. przesłanek do uznania miejsca pochówku za grób wojenny. Zgodnie z art. 1 ww. ustawy grobami wojennymi są m.in. miejsca pochówku: poległych w walkach o niepodległość i zjednoczenie Państwa Polskiego; osób wojskowych, poległych lub zmarłych z powodu działań wojennych, bez względu na narodowość; osób wojskowych i cywilnych, bez względu na ich narodowość, które straciły życie wskutek represji okupanta niemieckiego albo sowieckiego od dnia 1 września 1939 r.; ofiar niemieckich i sowieckich obozów, w tym cmentarzyska ich prochów; osób, które straciły życie wskutek walki z narzuconym systemem totalitarnym lub wskutek represji totalitarnych lub czystek etnicznych od dnia 8 listopada 1917 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie www.gov.pl/kultura/bin w zakładce Polityka przetwarzania danych osobowych.

Identyfikator dokumentu: 2427014.10878821.10297236

O uznaniu grobu za wojenny i objęciu go opieką państwa decyduje spełnienie jednej z przesłanek określonych w art. 1 ww. ustawy. Sformułowanie, dopuszczające jedynie domniemanie obecności w grobie prochów ofiar zamordowanych w obozach koncentracyjnych umożliwiłoby uznanie grobu symbolicznego za grób wojenny, co jest sprzeczne z intencją ustawodawcy.

Należy podkreślić, iż uznanie przez wojewodę miejsca pochówku za grób wojenny i wpisanie do ewidencji grobów wojennych nie następuje na mocy decyzji, a jest czynnością materialno-techniczną. Zatem nie ma zastosowania ścieżka odwoławcza.

Wobec powyższego, z uwagi na fakt, że kwestie związane z utrzymaniem grobów wojennych zawierających m.in. prochy ofiar zamordowanych w niemieckich obozach koncentracyjnych są uregulowane w ww. ustawie, petycję uznano za bezzasadną.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dyrektor Departamentu Dziedzictwa Kulturowego za Granicą

i Miejsc Pamięci

Magdalena Erdman

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/